

རྒྱལ་གཞུང་གི་གཞུང་ལུགས་ལྟར་ཚོགས་སྐྱོད་

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལོའི་ འབྲུག་གི་གཞུང་ལུགས་ལྟར་ཚོགས་སྐྱོད་

ཚོགས་སྐྱོད་དབྱེ་བ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལོའི་ ཤེས་རིག་གཞུང་ལུགས་ལྟར་ཚོགས་སྐྱོད་ (རྫོང་ལའི་བེ་ཨེ་ཏ་) མཐར་འཁྲུལ་མི་ཚུ་གི་དོན་ལུ་

དྲི་ཤོག་གཉེས་པ་	རྫོང་ལ།
སྤྱི་ཚེས་	༠༦/༡༠/༢༠༡༤
སྐྱུག་པ་བསྐྱོད་མཐའ་	༡༠༠།
དུས་ལུགས་	ཚུ་ཚོད་ ༠༣།
ལྷན་འཛུགས་དུས་ལུགས་	སྐར་མ་ ༡༥།

སྤྱིར་བཏང་བཀོད་རྒྱ།

- ༡- ལན་ཤོག་ནང་ རྫོང་ལའི་རྩ་གཞུང་ལུ་ མ་གཏོགས་ མིང་གི་མི་ཚོགས། དེ་འབད་ལུ་ལུ་ རྩ་གཞུང་ལུ་འདི་ ལན་ཤོག་ནང་ ལུ་ མ་འཛོལ་བར་ གསལ་ཏོག་ཏོ་ འབད་བྱི་དགོ།
- ༢- དྲི་བའི་ལན་ བྱི་མི་འགོ་མ་བཟུགས་པའི་ཉེ་མར་ སྐར་མ་ ༡༥ འི་རིང་ལུ་ དྲི་ཤོག་འདི་ནང་ བྱིན་ཡོད་པའི་བཀོད་རྒྱ་ཚུ་ ལེགས་ཤོམ་འབད་ལྷན་སྐྱོད་ དྲི་ཤོག་གི་ཤོག་གྲངས་ ཚང་མ་ཚང་བཟུ་དགོཔ་དང་ དོགས་པ་ཚུ་བསལ་དགོ། དུས་ཚོད་འདི་ ལན་ ལན་གི་མི་ཚུ་ ག་ཞི་ཡང་འབད་མི་ཚོགས།
- ༣- དྲི་ཤོག་འདི་ནང་ དྲི་བ་བསྐྱོད་མཐའ་ཉེ་ བཞི་ཡོད། དྲི་བ་དང་པ་ འབྲི་ཚོམ། དྲི་བ་གཉེས་པ་ ཡི་གུའི་སྦྱོར་བ། དྲི་བ་གསུམ་པ་ གོ་བ་ལེན་ནི། དྲི་བ་བཞི་པ་ སྐད་སྦྱར་ཚུ་ཨིན།
- ༤- དྲི་བ་ཚུ་ འདྲ་བཤུས་པའི་མ་སྤོད་པར་ དྲི་བའི་ཨང་གྲངས་དང་འཁྲིལ་ཉེ་ ལན་ཚུ་ ཉིང་སངས་སུ་འབད་བྱི་དགོ།
- ༥- དྲི་བའི་ལན་གར་ ལན་ཤོག་ནང་ དྲི་བའི་ཨང་དང་ ལན་གསལ་གྱི་ཨང་གྲངས་ཚུ་མ་འཛོལ་བར་ ལ་གསལ་འབད་བྱི་དགོ། དེ་མེན་པར་ དྲི་བའི་ཨང་དང་ དྲི་བའི་ལན་གསལ་གྱི་ཨང་ཚུ་ འཛོལ་ཉེ་བྱི་ནི་དང་། ཡང་ཅིན་ བྱིས་ཉེ་མེད་པ་ཅིན་ དབྱེ་ཞིབ་ མི་འབད་ནི་དང་ སྐྱུག་པ་ཚུ་བྱིན་ནི་མེད།
- ༦- དྲི་ཤོག་དང་ ལན་ཤོག་ཚུ་ གཅིག་ཡང་ལུ་མི་ཚོགས་མ་ཚད་ ལན་ཤོག་བྱིན་ཡོད་མི་འདི་ལས་ ཤོག་གུའི་རིགས་གཞན་ག་ནི་ ཡང་ལག་ལེན་འབབ་མི་ཚོགས།
- ༧- ཚོགས་སྐྱོད་ལང་མི་ག་ནང་ལས་ འཕྲོད་པའི་ཉེ་མར་ རྫོང་གི་ལན་ཤོག་འདི་ ཚོགས་སྐྱོད་ལྷན་ལུ་ ཕྱི་སྤོད་ འབད་དགོ།

རྩི་བ་དང་པ།

འབྲི་ཚུམ།

སྐྱགས་ ༣༠

འོག་ལུ་བཀོད་མི་ འབྲི་ཚུམ་གྱི་དོན་ཚན་གཉིས་ལས་ ག་འབད་རུང་གཅིག་གཞན་ལ་རྒྱབ་སྟེ་ ཚོག་འབྲུ་༤༠༠ འི་ནང་འཁོད་བྲིས།

འབྲི་ཚུམ་དབྱེ་ཞིབ་འབད་མ་དང་ འོག་གི་ཚད་གཞི་ཚུ་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ སྐྱགས་བྲིན་ནི་ཡིན།

- བཟོན་དོན་ལུ་ སྐྱགས་ ༡༥། (ལན་འོས་འབབ་དང་ ཚོག་དོན་བཙུགས་ཐངས་ རྒྱབ་ཁྲུངས་ ལུང་འབྲེན་ཚུ་ལུ་བཟོན་ནི་)
- ཚོག་སྦྱོར་ལུ་ སྐྱགས་ ༡༠། (འོས་འབབ་ལྷན་པའི་ མིང་ཚོག་ལག་ལེན་དང་ ལྷན་ཚོག་ ཡིག་སྟེང་ སྦྱོར་བཙུགས་ལུ་བཟོན་ནི་)
- འབྲི་བཀོད་ལུ་ སྐྱགས་ ༥། (ཚོག་མཚམས་དང་ དོན་མཚམས་བཞག་ཐངས་ཚུ་ལུ་བཟོན་ནི་)

༡། ལུན་བཟན་གྱི་ དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གཏང་དགོ་པ་ཅིན་ བཟོ་སྐྱེ་འབྲུལ་ཁང་ལས་ སོ་ནམ་ཞིང་ལུ་འབད་ནི་འདི་ར་ཨག་
ཟེར་བའི་བཟོན་དོན་ཐོག་ རྒྱབ་ཁྲུངས་གྱི་ལུང་དང་རིག་པ་ཚུ་བཀོད་དེ་ ཚོད་སློང་འབྲི་ཚུམ་ཅིག་བྲིས།

ཁ། བསམ་སྟོན་བཟང་པོའི་ཐོག་ལས་ མི་སྡེ་གཅིག་མཐུན་བཟོ་དགོ་པའི་འགན་འཁུལ་འདི་ སྟོབ་དཔོན་ཚུ་ལུ་ཐོག་པ་ཡིན། ཟེར་བའི་
བཟོན་དོན་ཐོག་ རྒྱབ་ཁྲུངས་གྱི་ལུང་དང་རིག་པ་ཚུ་བཀོད་དེ་ རྒྱུ་སྐྱེལ་འབྲི་ཚུམ་ཅིག་བྲིས།

རྩི་བ་གཉིས་པ།

ཡིག་སྦྱོར།

སྐྱགས་ ༢༠

འོག་གི་རྩི་བ་ ཀ་ ཁ་ ག་ གསུམ་བཀོད་ཡོད་མི་ ག་རའི་ལན་ བཀོད་རྒྱ་དང་ འཁྲིལ་ཏེ་བྲིས།

༡ འོག་ལུ་རྩི་བ་ ༥ བཀོད་ཡོད་མི་ག་རའི་ལན་བྲིས། སྐྱགས་ ༡༠

༡. སུམ་ཅུ་པ་དང་ ཉགས་གྱི་འཇུག་པའི་བཟོན་དོན་ གཙོ་བོ་ག་ཅི་སྟོན་མ་ཡིན་ན་ དབྱེ་བ་བྱེས་ཏེ་བྲིས། (༢)
༢. གང་ལ་འཇུག་དང་གང་གིས་འཇུག། ཇི་ལྟར་འཇུག་དང་ཅི་ཕྱིར་འཇུག། ཟེར་མི་ཅུ་ཚོག་གི་འབྲེལ་པ་ཁ་གསལ་འབད་བཀོད།
(༢)
༣. རོ་བོ་བདག་གཅིག་དང་ རྒྱད་གཞི་ལྷན་ཚུམ་གྱི་དབྱེ་བ་བྱེས་ཏེ་ དཔེར་བཟོན་རེ་རེ་བྲིས། (༢)
༤. སྟོན་འཇུག་ (ག་ད་) གཉིས་ཀྱིས་ དངོས་པོ་བདག་གཞན་དང་ ཅུས་གསུམ་ག་ཅི་ལུ་འཇུག་པ་སྟེ་ དཔེ་དང་སྐྱགས་ཏེ་བྲིས།
(༢)
༥. འབྲེལ་སྦྱོར་རྒྱུ་གང་རུང་ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་དགའ་སྦྱིད་ཡོད་པའི་སྟོར་ ཚུམ་ཚོགས་བཅད་གཅིག་
གསར་ཚུམ་འབད། (༢)

ལ། འོག་གི་རྩི་བ་རེ་ལུ་ ལན་བཞི་རེ་ཡོད་མི་ལས་ ལན་ངོ་མ་ག་ཡིན་མི་འདི་ གདམ་ལ་རྒྱབ་སྟེ་ ལན་ཤོག་ནང་བྲིས།

སྐྱགས་པར་༡=ཡ།

- ༡- ཤེས་རྒྱུད་ཀྱིས་བྱིན་པའི་སྐྱ་བེར་མི་འདི་.....
- ཀ རྒྱུད་དང་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་སྐད་ཀྱི་སྐྱ་ཅིག་ལུ་སྐྱབ་ཡིན།
- ཁ སྐྱ་ལའོར་དང་ འཕྲུལ་ཆས་ཀྱི་སྐྱ་སྐད་ཅིག་ལུ་སྐྱབ་ཡིན།
- ག མི་དང་སེམས་ཅན་གྱིས་ རྒྱབ་པའི་སྐད་ཀྱི་ སྐྱ་ཅིག་ལུ་སྐྱབ་ཡིན།
- ང སྐྱ་སྟན་དང་ དབྱངས་ཅན་ལས་འཕྱོན་པའི་སྐད་ཀྱི་ སྐྱ་ཅིག་ལུ་སྐྱབ་ཡིན།

- ༢- བྱི་སྐྱ་རེས་བཟུང་བཞན་པ་ལུ་འཇུག་པའི་དཔེ་...
- ཀ ལྟོ་བྱི་མིན་འདུག།
- ཁ ལྷ་འབད་བྱི་ཡོད།།
- ག ཨ་པ་དང་ནི་ཨའི་ལུ།
- ང མོ་ནི་ག་བ་ཡང་ལེགས་པས།

- ༣- དཀོན་ཅོག་ ཟེར་བའི་སྐབས་...
- ཀ བརྗོད་བདེ་འདྲེན་པ་ཡིན།
- ཁ ཡིག་སྟེབ་འཛོལ་བ་ཡིན།
- ག མིང་མཐའ་འདྲེན་ཐངས་ཅིག་ཡིན།
- ང མ་ནིང་གིས་མིང་མཐའ་ཕོ་འདྲེན་པ་ཡིན།

- ༤- རྐྱད་འཐེན་ཏེ་ལེའུ་བསྐྱུར། ཟེར་མི་དཔེར་བརྗོད་འདི་...
- ཀ བྱེད་པ་སྐྱ་ལ་བྱ་བ་བྱི་མ་འཇུག་པའི་དཔེ་ཡིན།
- ཁ བྱ་བ་སྐྱ་མ་བྱེད་པ་བྱི་མ་འཇུག་པའི་དཔེ་ཡིན།
- ག བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་འབད་འཇུག་པའི་དཔེ་ཡིན།
- ང བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་གཉིས་དུས་རིམ་འབད་འཇུག་པའི་དཔེ་ཡིན།

- པ- ཡི་གུའི་བྱེད་རྩེད་ཚེས་ཟེར་མི་འདི་.....
- ཀ ཡི་གུ་འོས་འཛིན་འབད་ཐངས་ལུ་སྐབ་ཨིན།
- ཁ དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་པ་ཕྱེ་ཐངས་ལུ་སྐབ་ཨིན།
- ག སྐྱེ་གནས་དང་འཁྲིལ་བའི་བྱེད་པ་ཤུགས་ཆེ་རྒྱུང་ལུ་སྐབ་ཨིན།
- ང ཡི་གུའི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་འཁྲིལ་སྐབ་ཐངས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལུ་སྐབ་ཨིན།

ག༽ འོག་ལུ་རྩི་བ་པ་ བཀོད་ཡོད་མི་ག་རའི་ལན་བྲིས། སྐབས་ ༥༨༡=༥།

- ༡- སྐྱར་བྱ་ཡི་གུའི་རྣམ་གཞག་ཟེར་མི་འདི་ག་ཅི་ལུ་སྐབ་སྟོན་?
- ༢- ཏུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་ལུ་འཇུག་པ་ཟེར་བའི་སྐབས་ སྟོན་འཇུག་ག་གིས་འཇུག་སྟོན་? དཔེ་དང་སྐབས་ཏེ་བཀོད།
- ༣- “སྐྱིགས་ལམ་རྣམ་བཞག་ཤེས་དགོཔ་འདི་ གནས་གསལ་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ཨིན།” ཟེར་མི་རྫོང་ཚིག་ནང་ ཡིག་སྲེབ་འཛོལ་
བ་ཡོད་མི་ཚུ་བཙོ་ལ་རྒྱབ་སྟེ་བྲིས།
- ༤- “མགལ་ བརྒྱལ་ སྐྱར་ བརྣངས་” ཟེར་མི་ཚིག་གི་གོ་དོན་སོ་སོ་བྲིས།
- ༥- “གཞན་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལས་མཁུན་མ་གཅིག་ཡང་མ་རྟོན་ཅུག། ཤེས་རིག་ཡོན་ཏན་འདི་རྒྱ་ལོར་གྱི་ནང་ལས་དྲག་ཤོས་ཅིག་ཨིན་
” ཟེར་མི་རྫོང་ཚིག་གཉིས་པོ་འདི་ འཛོལ་བ་ཡོད་པ་ཅིན་བཙོ་ལ་རྒྱབ་སྟེ་བྲི་ནི་དང་ འཛོལ་བ་མེད་པ་ཅིན་ ག་ཨིན་མི་འདི་འབྲ་
བཤུས་པ་སྟེ་བྲིས།

རྩི་བ་གསུམ་པ། གོ་བ་ལེན་ནི། སྐབས་ ༥༠།

འོག་གི་ཡིག་རྒྱུགས་འདི་ ལེགས་ཤོམ་འབད་ ལྷག་ཞིན་མ་ལས་ རྩི་བ་ ཀ་ ཁ་ ག་ ང་ གི་ལན་བྲི་དགོཔ་ཨིན།

(འབྲུང་ཁུངས་ སྐལ་བཟང་ཡིད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་)

༩ སྐྱེ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་མི་གཅིག་འཛོལ་ཏེ་ མཉེས་པ་གསུམ་གྱི་སྟོལ་ས་བསྟན་ཞིན་མ་ལས་ སངས་རྒྱལ་བསྟན་པའི་གཞི་མ་
སྟོམ་གསུམ་ ལེགས་ཤོམ་འབད་ལུ་སྟེ་ མདོ་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལུ་ ཐོས་བསམ་དང་ རྒྱུ་པར་རྩེ་བའི་སྐྱེ་མའི་དྲུང་ནས་ གདམས་
ངག་གི་ལུན་མཐར་བཅད་དེ་ དབེན་པའི་རི་ཁྲོད་ལུ་ ཆོ་འདིའི་ཞེན་ཆགས་སྤངས་ཏེ་ ལྷག་ཆེན་ ཆོས་དྲུག་ ལེགས་ཚོད་ ཐོད་བཀལ་ལ་
སོགས་པའི་ གདམས་ངག་ཟབ་མོའི་དོན་བསྟོམས་ཏེ་ རབ་སྐྱང་སྲིད་དག་པར་ རབ་འབྲུམས་སམ་ སྐྱང་སྲིད་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་རོལ་པ་ལུ་

འཆར་ཚུགས་པའི་དོན་ལུ་ བཅོམ་ནི་དང་ ཐམ་ཡང་འཁྲུལ་བྲལ་གཉེན་མ་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་ རང་ངོ་རང་ཤེས་ཀྱི་ རྒྱལ་ཡོངས་མེད་
སློམ་མེད་དུ་ ཉུག་པར་སློང་ལུས་ན་ བར་དོ་གཞན་ཚུ་གི་གདམས་ངག་གི་གནད་འགག་ཡང་ འདི་ནང་ཚང་མ་ཡིན། དེ་མེན་པར་ རྒྱེ་
གནས་བར་དོ་ རང་དབང་ཡོད་པའི་དུས་སུ་ ཚོས་རྣམ་དག་མ་བསྐྱབ་པ་ཅིན་ འཆི་བ་ལུ་བྱུག་པའི་དུས་ལུ་ འགྱོད་པ་སྐྱེས་རུང་འཆི་
ཚར་མ་ཡིན།

རང་ཉིད་ཚོ་འདི་ལུ་སྡོད་ནིའི་ལུས་པ་རྫོགས་ཏེ་ ཤི་ནི་ལུ་བྱུག་པའི་ཚོ་ རགས་པའི་ཐིམ་རིམ་དང་ སྤ་བའི་ཐིམ་རིམ་སོགས་རིམ་པར་ཤར་
ཏེ་ཤིམ་ཡིན། རགས་པའི་ཐིམ་རིམ་འདི་ མིག་ལ་སོགས་པའི་ནང་གི་ དབང་པོ་ལྷ་རིམ་བཞིན་འགག་སྟེ་ མིག་གིས་གཟུགས་མི་མཐོང་
སྟེ་པ་གིས་དྲི་མི་ཚོར་ རྣམ་ཅོ་གིས་སྐད་མི་གོ་ ལུ་གིས་བྲོམ་མི་ཚོར་ ལུས་ཀྱིས་རེག་བྱ་ ཉམས་སུ་མི་སློང་བ་སོགས་སྤང་བ་ཐིམ་འགྱོམ་
ཡིན།

སྤ་བ་ཐིམ་རིམ་ སྤང་མཚེད་ཐོབ་གསུམ་འབྱུང་ཚུལ་ནི་ ལྷི་དབུགས་ཆད་དེ་ བང་དབུགས་མ་འཐོན་པའི་བར་གྱི་ སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལུ་
སྤང་བ་མཚེད་པ་ལུ་ཐིམ་ད་ ཞེ་སྤང་ལས་གྱུར་པའི་རྣམ་རྟོག་སོ་གསུམ་འགག་ སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལུ་ མཚེད་པ་ཉེར་ཐོབ་ལུ་ཐིམ་ད་
འདོད་ཆགས་ལས་གྱུར་པའི་ རྣམ་རྟོག་བཞི་བརྩུ་འགག་ སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་པ་ལུ་ ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་ལུ་ཐིམ་ད་ གཉི་ལྷུག་
ལས་གྱུར་པའི་རྣམ་རྟོག་བརྩུ་འགག།

སྐད་ཅིག་མ་བཞི་པ་ལུ་ སྤྱིན་མེད་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལ་ ཉི་འོད་ཀྱིས་ཁྲབ་པ་བརྩུམ་གྱི་ གཞིའི་འོད་གསལ་མ་དེ་ཉིད་ བསྐྱོམས་
སྟོབས་ཀྱི་འོད་ གསལ་བུ་དེ་གིས་ རོ་ཤེས་ཏེ་འོད་གསལ་ མ་བུ་རོ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་ནས་ འོད་གསལ་དེའི་ངང་ལུ་ བསམ་གཏན་གྱི་
ཞལ་ བརྩུན་ཕྱག་གནས་ནས་ གདོད་མའི་དབྱིངས་སུ་སངས་རྒྱལ་ནི་དང་ ཡང་ན་ སྤར་འོད་གསལ་དེའི་ངང་ལས་ ཟུང་འཇུག་རྗེ་རྗེ་
འཆང་ཆེན་པོའི་སྐྱུར་བཞེངས་ཏེ་ རིག་པ་སྤྱི་བོ་ནས་འཐོན་པ་དེ་ནི་ དབང་ཚོན་སྐྱུངས་པ་ཅན་ སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ཟེར་ རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་
འཕང་ཐོབ་ཡིན། ཉམས་ལེན་མེད་པ་རྣམས་ནི་འོད་གསལ་རོ་ མ་ཤེས་པས་ དབུ་མེད་དུ་བརྒྱུལ་ཏེ་ སྤར་རྣམ་ཤེས་ལུས་ཀྱི་ སློང་གྲུ་
གང་རུང་ནས་ འཐོན་འགྱོམ་ཡིན།

འོད་གསལ་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ལུ་ གོལ་མ་ཚུགས་པ་ཅིན་ དེ་ལས་ནང་དབུགས་ཆད་འགྱོམ་ཡིན། བང་དབུགས་ཆད་པའི་རྟོགས་ འམས་དམར་
ཆ་སྐུ་བྱུག་གཡས་ལས་ ཞལ་དང་རྒྱ་སེར་བརྩུམ་སྟེ་ཕྱིར་འར་འཐོན་ནི་དང་། འམས་དམར་ཆ་གསང་ལམ་ནས་ ཕྱིར་འཐོན་ནི་དང་དུས་
མཚུངས་ སེམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མིག་སོགས་ སློང་གྲུ་གང་རུང་ལས་ ཕྱིར་འཐོན་ཚར་མ་ཅིག་ར་ ཚོས་ཉིད་བར་དོ་ཤར་མ་ཡིན།

དེ་ཡང་འཆི་ལ་བར་དོ་ འོད་གསལ་མ་བུ་ རོ་མ་འཐོན་པས་དབུ་མེད་ལུ་བརྒྱུལ་ཏེ་ སྤར་ལོག་དབུ་པ་གསལ་ཕྱི་ འཇིགས་སྐྱག་གི་སྤང་
བ་ཅིག་ སྐྱེས་དང་མཉམ་ཅིག་ ཞེ་ཁྲོའི་ལྷ་ཚོགས་ཀྱིས་ གནམ་ས་བར་སྤང་ཐམས་ཅད་གང་། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རང་སྐྱུ་འབྱུག་སྟོང་གིར་བ་
ཅམ་དང་ འོད་དང་འོད་ཟེར་གྱི་ཚོགས་ མཚོན་ཆའི་ཆར་བབས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་སྐབས་ ཉམས་ལེན་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་ རང་སྤང་དུ་རོ་ཤེས་
དེའི་ངང་ལུ་འགྱོལ་ནི་དང་། ཉམས་ལེན་མེད་པ་དང་ གོམས་པ་རྒྱུང་བ་རྒྱུ་ སྤང་དང་ ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་སྤང་བ་ལུ་སྐྱག་སྟེ་ དབུ་མེད་དུ་
བརྒྱུལ། དབུ་པ་གསོས་ཏེ་ རིམ་བཞིན་སྤོང་བ་བར་དོའི་ཡིད་ལུས་གྲུབ་སྟེ་ སྤོང་བ་བར་དོའི་སྤང་བ་འཆར་མ་ཡིན།

ཚོས་ཉིད་བར་དོ་ལུ་ སྐྱེ་འོད་ཟེར་དང་ ཞི་ལོ་ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་སྤང་བ་ལུ་སྐྱབ་སྟེ་ དན་མེད་བརྒྱལ་མ་སངས་མ་ད་ སྲིད་པ་བར་དོ་ཡིད་ལུས་ དབང་པོ་ཀུན་ཚང་བ་ སྲུ་མ་ལྟར་གྲོང་གིས་སྐྱེ་འོད་བ་དང་། གཞན་ཡང་ཞག་ཕྱེད་དང་བཞི་ཚུན་ ཤེས་མ་ཤེས་པ་ཆང་གིས་ ར་བཟི་དོ་ བཟུམ་སྟེ་གནས་པ་དང་།

དེ་དུས་གཉེན་ཉེ་འཁོར་ཚུ་ སྐྱུ་སྐད་རྒྱུ་ ཟས་སྐྱལ་བཅད། ལུས་ཀྱི་གོས་བཟུམ་པ་སོགས་ རང་གིས་མཐོང་རུང་ ཁོང་གིས་རང་མི་ མཐོང་ ཁོང་གིས་རང་ལུ་འབོལ་གོ་རུང་ རང་གིས་སྐྱབ་མི་ཁོང་གིས་མ་གོ་མ་ལས་ སེམས་སྤྱིང་ནས་སྐྱོ་ཞིང་ གཉེན་ཉེ་འཁོར་ཚོ་དང་ མཉམ་ཅིག་སྟོན་དགོ་མཚོ་རུང་ གཏམ་ལེན་ཅམ་ཡང་མེད་པ་ལས་ཡིད་ཆད་པ་དང་ ཅིག་པ་ཟ་བ་ཁོང་ལོ་བ་སོགས་བྱུང་། དེ་ཅིག་སྐྱབས་ གསོན་པོ་འོ་སྐྱབས་ལས་ དན་པ་དགུ་འགྱུར་གྱིས་གསལ་ལམ་ཨིན་རུང་ སེམས་ཡེངས་ཏེ་ ད་ལྟ་ར་བརྗེད་པར་འགྱུར་བས་ གསོན་པོ་འོ་ སྐྱབས་དང་མ་འདྲམ་ལས་ ཤི་བའམ་མ་ཤི་སྐྱམ་པའི་བེ་ཚོམ་ཟ་ནི་དང་། ཞག་ཕྱེད་དང་བཞི་འོ་རྒྱུ་ལས་ རང་ཉིད་ཤི་སོང་བ་ཨིན་མ་དོ་ ཤེས་ཏེ་ སྐྱབ་བསྐྱལ་དག་པོ་སྤོང་མ་ཨིན་ནོ།།

༡༽ འོག་གི་རྩི་བ་རེ་ལུ་ ལན་བཞི་རེ་ཡོད་ས་ལས་ ལན་དོ་མ་འདི་ གདམ་ཁ་རྒྱབ་སྟེ་ ལན་ཤོག་ནང་བྲིས། སྐྱབས་པ་༥༫༡=༥།

- ༡- དབེན་པའི་རི་ཁོད་ཟེར་མི་འདི་.....
- ཀ སེམས་ཅན་འབྱུངས་སའི་གནས་ཁམས་གཙང་ཏྲོག་ཏྲོ་ཅིག་ཨིན།
- ཁ འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་དང་བྲལ་བའི་གནས་གཙང་ཅིག་ཨིན།
- ག དབེན་པའི་རི་ཁོད་ལུ་གནས་གཙང་བ་ཅིག་ཨིན།
- ང་ འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་ལྡེ་བེལ་བེང་གི་གནས་ཅིག་ཨིན།

- ༢- གཏི་སྐྱབ་ཟེར་མི་འདི་ག་ཅི་སྟོན་?
- ཀ དགོ་སྤིག་སྐྱབ་དོར་གྱི་གནས་ག་ཅི་ཡང་མ་ཤེས་མི་ཅིག་ཨིན།
- ཁ དགོ་སྤིག་སྐྱབ་དོར་གྱི་གནས་ལུ་མཚོ་བསམ་གཏང་བཅས་ཅིག་ཨིན།
- ག དགོ་སྤིག་སྐྱབ་དོར་གྱི་གནས་ལུ་ བཙོན་པ་བསྐྱེད་མི་ཅིག་ཨིན།
- ང་ དགོ་སྤིག་སྐྱབ་དོར་གྱི་གནས་ལས་ཐར་ཏེ་འགྲོ་ནི་ཅིག་ཨིན།

3- སྤ་བ་ཐིམ་རིམ་འདི་.....

- ཀ མྱི་དང་ནང་གི་དབྱུགས་ཆད་ནི་གྲུ་ལྟོད་མི་ཅིག་ཡིན།
- ཁ མྱི་དང་ནང་གི་དབྱུགས་དུས་མཉམ་འབད་ཆད་མི་ཅིག་ཡིན།
- ག མྱིའི་དབྱུགས་ཆད་དེ་ནང་གི་དབྱུགས་མ་ཆད་པར་ཡོད་མི་ཅིག་ཡིན།
- ང་ མྱིའི་དབྱུགས་དང་ནང་གི་དབྱུགས་གཉིས་ཆ་ར་མ་ཆད་པར་ཡོད་མི་ཅིག་ཡིན།

4- དབང་པོ་ལྷ་གིས་ཚོར་བ་ཉམས་སུ་ཕྱོང་མ་རྒྱུགས་པར་སྤང་བ་ཐིམ་འགྲོ་མི་འདི་.....

- ཀ སྤ་བའི་ཐིམ་རིམ་ཡིན།
- ཁ རགས་པའི་ཐིམ་རིམ་ཡིན།
- ག བར་དོའི་རྣམ་གཞག་ཡིན།
- ང་ རགས་པ་དང་སྤ་བའི་ཐིམ་རིམ་ཡིན།

5- ཚོས་ཉིད་བར་དོ་འདི་.....

- ཀ རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤང་བོ་དང་འབྲེལ་ཅིག་ཤར་མ་ཡིན།
- ཁ རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཚོར་བ་ཕྱོང་མ་རྒྱུགས་པ་དེ་ཤར་མ་ཡིན།
- ག རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདོད་པའི་ཡུལ་དང་འབྲེལ་མ་ཐག་ཤར་མ་ཡིན།
- ང་ སེམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མིག་སོགས་ཕྱིར་ཐོན་ཚར་མ་ཅིག་ཤར་མ་ཡིན།

ཁ༽ འོག་གི་རྟེན་བ་ 4 ག་རའི་ལན་བློས།

སྐྱགས་པམུལ་=201

- 1. ཡིག་རྒྱུགས་ དོན་མཚམས་དང་པ་གིས་ བརྟུན་ག་ཅི་སྟོན་མ་སྟོ?
- 2. སྲིད་པ་བར་དོའི་སྤང་བ་ འཆར་ཐངས་ ག་དེ་སྟེ་ཡིན་ན་ ཁ་གསལ་བཀོད།
- 3. ཡིག་རྒྱུགས་འདི་ནང་ བར་དོའི་རྣམ་གཞག་ག་ཅི་ར་རྒྱུད་དེ་འདུག་ག་ རེ་རེ་བཞིན་དུ་འཆར་ཐངས་བྲིས།
- 4. བར་དོའི་ཐོས་གྲོལ་ལུ་ ཐོས་བསམ་འབད་དགོ་པའི་ཕན་ཡོན་ག་ཅི་ར་ཡོད་ག་? ཕན་ཐོགས་ 4 བྲིས།
- 5. ཉམས་ལེན་ཡོད་པ་དང་ མེད་པའི་ཁྱད་པར་ག་ཅི་འདུག་? དབྱེ་བ་བྲིས་ཏེ་བྲིས།

ག༽ འོག་གི་མིང་ཚིག་གི་རྣམ་གྲངས་ གོང་གི་ཡིག་རྒྱགས་ནང་ལས་འཚོལ་ཏེ་བྲིས། སྐགས་ ༥x༡=༥ |

- ༡) མཐའ་ཡས།   ༢) གནས་ལུགས།   ༣) གལ་གནད།   ༤) ཟུང་འབྲེལ།   ༥) ཡེ་ནས།

ང༽ འོག་གི་མིང་ཚིག་ལྔ གི་རྫོང་ཚིག་བཟོ། (ཡིག་རྒྱགས་ནང་ལས་ འདྲ་བཤུས་པ་བ་མི་ཚོག་) སྐགས་ ༡x༥=༥ |

- ༡) ཉམས་ལེན།   ༢) གནམས་ངག།   ༣) ལྷང་བ།   ༤) ལྷང་སྲིད།   ༥) གནད་འགག།

ཇི་བ་བཞི་པ། སྐད་རྒྱུད། སྐགས་ ༡༥ |

འོག་ལུ་དབྱིན་སྐད་ནང་བཀོད་ཡོད་མི་འདི་ རྫོང་ཁའི་ནང་སྐད་རྒྱུད་འབད། (གནད་དོན་ཕོག་མ་ཕོག་དང་ གོ་རིམ་ སྲེབ་སྦྲོར་ལུ་བལྟ་སྡེ་
 སྐགས་བྱིན་ནི་) འབྱུང་ཁུངས་ (འགོ་བ་མིའི་དབང་ཆ་ཚོགས་སྡེའི་གོ་ས་
 ཚོད་)

Free Education

The government provides free education to all children from pre-primary to class 10. Besides tuition, even stationery, textbooks, sports items, boarding facilities and meals are provided free based on needs. To ensure access to school within one hour walking distance, the government has established community primary schools in remote areas with the help of communities using locally available materials. Government support is provided in terms of building materials not available locally. Where it is not feasible to build community primary schools due to lack of a critical mass of students, the government has introduced extended classrooms, which are a branch of a school located closer to communities. Given the mountainous terrain and dispersed settlements, providing schools within walking distance is not always possible. Therefore, provision of free hostel facilities and school feeding programs continues to be a key incentive to encourage enrollment and retention, especially of girls in remote and difficult locations.

Non-Formal Education (NFE)

The Non-Formal Education program was introduced in the early 1990s with the objective of eradication of illiteracy. Currently, there are 13,160 learners taught by 756 instructors in 688 NFE centers. This program has had a positive impact, especially on rural women, who constitute two-third of the beneficiaries, in enabling them to read, write and participate effectively in development activities and the democratization process. The national literacy rate is currently assessed at 59.5% and the target is to achieve 70% by the end of the 10th FYP.

བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས།